

СХВАЛЕНО
Педагогічною радою
Гімназії №9
Звягельської міської ради

Протокол № 9
від 10.06.2025

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом директора

Гімназії №9
Лідія ХОМЕНКО
№ 86 –о від 10.06.2025 р

**Положення про внутрішню систему
забезпечення
якості освіти в Гімназії №9
Звягельської міської ради**

I. Загальні засади

1. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в Гімназії №9 Звягельської міської ради (далі – ВСЗЯО) розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» (стаття 41), «Про загальну середню освіту»; розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти», а також Статуту Гімназії №9 Звягельської міської ради.

2. Внутрішня система забезпечення якості освіти у гімназії розбудовується для спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

3. Процес створення та реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти гімназії базується на таких принципах:

- ✓ автономії закладу освіти;
- ✓ академічної доброчесності;
- ✓ академічної свободи;
- ✓ гнучкості і адаптивності системи освітньої діяльності;
- ✓ гуманізму;
- ✓ забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності;
- ✓ забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності чи інклюзії;
- ✓ демократизму;
- ✓ державно-громадського управління;
- ✓ доступності для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою;
- ✓ людиноцентризму, дитиноцентризму;
- ✓ постійного вдосконалення освітньої діяльності;
- ✓ свободи у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності;
- ✓ урахування впливу зовнішніх чинників;
- ✓ цілісності системи управління якістю освіти.

Завдання розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти: - підвищувати якість освітніх послуг і забезпечувати довіру до результатів навчання;

- створювати умови навчання та праці, які забезпечують партнерство учасників освітнього процесу;

- отримувати постійний зворотній зв'язок від учасників освітнього процесу щодо якості освіти, відзначати успішні практики та вчасно реагувати на виявлені проблеми;

- приймати обґрунтовані управлінські рішення, які спрямовані на підвищення якості освіти та освітньої діяльності;
- постійно вдосконалювати освітнє середовище, систему оцінювання учнів, педагогічну діяльність, управлінські процеси закладу освіти;
- забезпечити прозорість діяльності закладу освіти і готовність до змін в інтересах учасників освітнього процесу.

4. Метою розбудови та функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в гімназії є:

- ✓ гарантування якості освіти;
- ✓ формування довіри громади до закладу освіти;
- ✓ постійне та послідовне підвищення якості освіти.

5. Відповідальність за впровадження ВСЗЯО в гімназії покладається на директора. Організація та координація роботи із забезпечення внутрішньої системи якості освіти покладається на заступників директора відповідно до розподілу посадових обов'язків.

II. Стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності гімназії

1. Складовими системи забезпечення якості освіти в закладі освіти є:

- ✓ стратегія та процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- ✓ система та механізми забезпечення академічної доброчесності в закладі освіти;
- ✓ критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти;
- ✓ критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників;
- ✓ критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти;
- ✓ забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу в тому числі для самостійної роботи учнів;
- ✓ забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти;
- ✓ створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища універсального дизайну та розумного пристосування;
- ✓ механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

2. Основні стратегії і процедури внутрішньої системи забезпечення якості освіти в гімназії спрямовані на:

2.1. Застосування системи внутрішніх моніторингів для відстеження та коригування результатів освітньої діяльності (моніторинг навчальних досягнень учнів, моніторинг адаптації дітей

у закладі, моніторинг наступності між початковим та базовим рівнями освіти тощо).

До складу системи внутрішнього моніторингу належать:

- система внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості освіти;
- система самооцінювання якості педагогічної та управлінської діяльності;
- система оцінювання навчальних досягнень учнів.

2.2. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти та забезпечення публічності інформації про його діяльність.

Для ефективного управління гімназія має бути забезпечена такими компонентами інформаційних систем, як:

- сучасна мережа Інтернет;
- технічне забезпечення (комп'ютерне, мультимедійне обладнання, цифрові засоби: проєктори, проєкційні екран, інтерактивні дошки, інтерактивні панелі, тощо);
- ліцензовані програмні продукти, електронні освітні ресурси;
- єдиний інформаційний простір закладу (можливість спільного використання суб'єктами освіти наявних у системі електронних ресурсів);
- доступ до наявних освітніх веб-ресурсів (веб-сайти, блоги педагогів, сайт закладу освіти, платформа для дистанційної освіти);
- інформаційні ресурси навчального призначення (бібліотека, бази даних, інформаційні системи, програмне забезпечення, цифрові засоби зв'язку).
- створення в гімназії інклюзивного освітнього середовища, що передбачає: організацію безбар'єрного простору (фізичну можливість та зручність потрапляння до приміщення, фізичну безпеку при пересуванні в ньому);
- можливість вільного отримання інформації про заклад освіти і освітні послуги, що надаються);
- облаштування ресурсної кімнати;
- забезпечення бібліотеки мультимедійними засобами для максимального наближення дітей до необхідних джерел інформації;
- створення комплексної системи заходів із супроводу учня з особливими освітніми потребами (корекційно-розвивальні заняття з практичним психологом, за можливістю учителем-логопедом, учителем-дефектологом);
- адаптацію та модифікацію типової освітньої програми, або її компонентів (гнучкість програми, різні навчальні методики і

проведення відповідного оцінювання, розробка індивідуальної програми розвитку);

- реалізацію просвітницьких заходів щодо формування толерантності, поваги до індивідуальних особливостей дітей, подолання ментальних бар'єрів у взаємодії, неупередженості та недопущення дискримінації;
- здійснення психолого-педагогічного супроводу формування у дітей з особливими освітніми потребами, почуття поваги і власної гідності, усвідомлення своєї повноцінності та значущості у суспільстві.
- професійне зростання керівних та педагогічних працівників;
- забезпечення академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників і учнів;
- забезпечення наявності в гімназії необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, створення комфортних та безпечних умов.

Для організації освітнього процесу в гімназії мають бути наявні такі ресурси, як:

- Державний стандарт загальної середньої освіти;
- типові освітні програми;
- статут гімназії;
- стратегія розвитку гімназії;
- річний план роботи гімназії;
- освітня програма гімназії;
- штатний розпис гімназії;
- календарно-тематичне планування вчителів;
- колективний договір, що включає систему матеріального та морального заохочення;
- плани підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

2.3. Запобігання та протидія булінгу (цькуванню), що передбачає:

- розроблення та оприлюднення правил поведінки здобувача освіти в гімназії;
- розроблення та оприлюднення плану заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу, жорстокому поводженню з дітьми (цькуванню) в гімназії;
- розроблення та оприлюднення порядку подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу (цькування);
- розроблення та оприлюднення порядку реагування на доведені випадки булінгу (цькування), жорстокого поводження з дітьми в гімназії та відповідальності осіб, причетних до булінгу (цькування) тощо.

Методи збору інформації, інструменти та джерела отримання інформації:

- Опитування;
- анкетування учасників освітнього процесу (педагогів, учнів, батьків);

- інтерв'ю (з педагогічними працівниками, представниками учнівського самоврядування);
- фокус-групи (з батьками, учнями, представниками учнівського самоврядування, педагогами);
- Інформаційно-аналітична система «EvaluEd»

Вивчення документації:

- статистичні звіти, бухгалтерська документація, річний план роботи, протоколи засідань педагогічної ради, класні журнали тощо;

Моніторинг (діагностування):

- навчальних досягнень здобувачів освіти;
- педагогічної діяльності (спостереження за проведенням навчальних занять);
- освітнього середовища (санітарно-гігієнічні умови, стан забезпечення навчальних приміщень, безпека спортивних та ігрових майданчиків, робота їдальні та буфету, вплив середовища на навчальну діяльність тощо);

Аналіз даних та показників, які впливають на освітню діяльність:

- система оцінювання навчальних досягнень учнів;
- підсумкове оцінювання учнів;
- фінансування гімназії;
- кількісно-якісний кваліфікаційний склад педагогічних працівників тощо;

4. Для оцінки показників якості освіти у гімназії можуть бути використані такі підходи:

- кількісний,
- описовий,
- комбінований

5. Узагальнення результатів вивчення здійснюється в залежності від мети проведення; щорічне самооцінювання за одним з напрямків, або комплексне оцінювання один раз на чотири роки відповідно до таких рівнів:

- високий (76-100% відповідей «так»);
- достатній (51-75% відповідей «так»);
- рівень, що вимагає покращення (26-50% відповідей «так»);
- низький (0-25% відповідей «так»).

III. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності

3.1. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності учнями;
- об'єктивне оцінювання результатів навчальних досягнень здобувачів освіти.
- Умови, що створюють педагогічні працівники для сприяння дотримання норм академічної доброчесності учнями:
- здійснювати просвітницьку роботу щодо важливості дотримання норм академічної доброчесності;
- розробляти завдання, які унеможливають списування;
- оприлюднювати чіткі критерії оцінювання;
- реалізовувати у практиці роботи формувальне оцінювання;
- налагоджувати партнерські відносини з учнями.

3.2. Дотримання академічної доброчесності учнями передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчальних досягнень;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього

процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники та здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Гімназії №9 Звягельської міської ради.

3.3.1. При прийомі на роботу працівники знайомляться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку гімназії та Колективним договором.

3.3.2. Положення доводиться до батьків на загальношкільних зборах, конференціях а також оприлюднюється на сайті закладу.

4. Заступник директора гімназії, який/яка відповідає за методичну роботу:

- забезпечує інформування шляхом практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікації, на конкурси різного рівня з метою попередження порушень академічної доброчесності;
- використовує у своїй діяльності (рецензування робіт на конкурси різного рівня, на присвоєння педагогічного звання) та рекомендує вчителям сервіси безкоштовної перевірки робіт на антиплагіат.

5. Педагогічні працівники у процесі своєї освітньої діяльності дотримуються етики та академічної доброчесності, умов даного розділу, проводять роз'яснювальну роботу зі здобувачами освіти щодо норм етичної поведінки та неприпустимості порушення академічної доброчесності (плагіат, порушення правил оформлення цитування, посилення на джерела інформації, списування).

6. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності:

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/посадов а особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності

Списування	Здобувачі освіти	-Самостійні роботи; -поточні контрольні роботи; -контрольні зрізи знань; -заліки (для екстернів)	Повторне проходження оцінювання Термін – 1 тиждень	Педагогічна рада закладу
		-екзамен (ДПА); -моніторинги якості знань	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі; Незарахування результатів	Педагогічна рада закладу
		-I етап (шкільних) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Робота учасників анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах.	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або за ниження оцінки результатів навчання -усні відповіді; - домашні завдання; - контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи; -ДПА; -заліки; -моніторинги; - олімпіади та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. За факти систематичних порушень працівник може бути притягнений до дисциплінарної відповідальності або можливе врахування даних фактів при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань.	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів.

<p>Обман</p> <p><u>Фальсифікація</u></p> <p>Фабрикація</p> <p>Плагіат</p>	<p>Педагогічні працівники як автори</p>	<p>Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - начальний посібник; -навчально методичний посібник; -наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка; -методичний вісник стаття; -методична розробка; -тощо.</p>	<p>У випадку встановлених порушень такого порядку:</p> <p>А) спотворене представлення у методичних розробках, публікація чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови у присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного знання, кваліфікаційної категорії;</p> <p>Б) у разі встановлення фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності позбавлення педагогічного працівника I-II кваліфікаційної категорії</p>	<p>Педагогічна та методичні ради закладу, атестаційні комісії(шкільна, міська)</p>
---	--	---	--	--

Хабарництво	Учасники освітнього процесу	Надання або отримання учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання чи отримання коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або не матеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі	Надання освітніх послуг за певну незаконну винагороду матеріального чи не матеріального характеру	Залежно від розміру, об'єму може призначатися судом I інстанції.
--------------------	-----------------------------	--	---	--

6.1. Для контролю за дотриманням вимог з питань академічної доброчесності у гімназії створюється та діє відповідна комісія.

- До складу Комісії входять представники адміністрації гімназії, педагогічного колективу, учнівського самоврядування.
- Склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.
- Термін повноважень Комісії - 2 роки.
- Комісія розглядає склад порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою, або ж заявою учасників освітнього процесу.

IV. Критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти

1. Оцінювання здобувачів освіти ґрунтується на позитивному підході, що, передусім, передбачає врахування рівня досягнень учнів.

Додаток 1 (нормативна база)

2. Система оцінювання навчальних досягнень учнів:

- має у своїй основі чіткі і зрозумілі вимоги до навчальних результатів; дозволяє гарантовано досягти і перевищити ці результати;
- заохочує учнів апробувати різні моделі досягнення результату без ризику отримання негативної оцінки;
- розвиває в учнів упевненість у своїх здібностях і можливостях;
- використовує самооцінювання і взаємооцінювання як важливий елемент навчальної діяльності.

3. Оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюється на основі затверджених Міністерством освіти і науки України критеріїв. (Додаток 1)

4. Критерії, затверджені Міністерством освіти і науки України, є загальними і використовуються як основа для здійснення

оцінювання. Під час організації видів роботи, не передбачених вищезазначеним документом, учитель розробляє критерії, які ґрунтуються на критеріях, затверджених МОН, а також враховують особливості вивчення теми (обсяг годин на вивчення, кількість обов'язкових робіт), освітню програму закладу, компетентнісний підхід до викладання предмету, організаційну форму проведення навчального заняття).

5. Розроблені вчителем критерії оцінювання не потребують затвердження керівництвом закладу освіти.

6. Учителі мають систематично інформувати учнів про розроблені критерії оцінювання. Інформація про критерії оцінювання може бути донесена у різних формах: в усній формі, шляхом розміщення на інформаційному стенді у класі, через інтерактивну інтернет-платформу, електронну пошту, сайт закладу.

7. Учитель може застосовувати наступні способи контролю навчальних досягнень учнів використовуючи принципи формувального оцінювання:

- усне опитування;
- письмова самостійна, контрольна робота (тестова, комбінована, із закритими відповідями, із відкритими відповідями тощо);
- контрольні нормативи;
- лабораторні та практичні роботи (дослідження), практикуми;
- комп'ютерне тестування з застосуванням цифрових технологій, платформ;
- захист проєктів;
- аналіз портфоліо;
- державну підсумкову атестацію учнів 4-х, 9-х, 11-х класів;
- участь і результативність у шкільних, міських, обласних та всеукраїнських етапах учнівських олімпіад, турнірів, конкурсів, змагань, тощо;

8. Вчитель може застосовувати наступні види контролю навчальних досягнень учнів:

- поточне (на кожному уроці), або за групами результатів;
- тематичне (в кінці вивчення кожної теми або декількох тем);
- підсумкове (семестрове, річне).
- Контрольно підсумкове за групами результатів

9. У гімназії оцінюється не лише результат роботи, але й процес навчання, індивідуальний поступ кожного учня.

10. Учитель забезпечує мотивуючу роль оцінювання: має позитивно оцінювати навіть скромні досягнення учнів, якщо вони є результатом їх справжніх зусиль.

11. Оцінці підлягає рівень аргументації та уміння учнів висловлювати свою думку.

12. Впроваджуючи компетентнісний підхід оцінювання навчальних досягнень, вчитель оцінює:

- вміння розв'язувати проблеми і приймати рішення;
- уміння, які визначають здатність працювати в команді;
- рівень розуміння, а не відтворення фрагментів інформації;
- уміння слухати, розв'язувати конфлікти, вирішувати дискусійні питання і проблеми;
- уміння застосовувати знання в реальних життєвих ситуаціях

13. Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності учнів є їхні навчальні досягнення. (Додаток 4)

14. Система оцінювання навчальних досягнень учнів постійного перебуває в системі внутрішніх моніторингових досліджень з боку адміністрації гімназії.

15. Основною метою такого моніторингу є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їх навчальних досягнень.

Для моніторингу системи оцінювання навчальних досягнень учнів у гімназії використовуються такі основні джерела:

- результати моніторингів навчальних досягнень учнів (зовнішніх або внутрішніх) у вигляді стандартизованих тестів або інших форм завдань, розроблених учителем або членами адміністрації;
- результати ДПА у початковій, базовій та старшій школі;
- підсумкове оцінювання учнів у класному журналі.

17. Можливі способи отримання інформації за результатами моніторингових досліджень, що стосуються системи оцінювання навчальних досягнень учнів:

- аналіз середнього балу класів за підсумками семестрового і річного оцінювання;
- порівняльний аналіз навчальних досягнень новоприбулих учнів із рівнем навчальних досягнень у попередніх закладах освіти;
- порівняльний аналіз середнього балу навчальних досягнень учнів з окремих предметів;
- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання між класами на одній паралелі.
- порівняльний аналіз підсумкового оцінювання з результатами попередніх навчальних років;

18. Результати моніторингових досліджень узагальнюються у формі таблиць, діаграм, гістограм та висновків.

19. Поряд із 12-бальною системою оцінювання застосовується рівневе та формувальне оцінювання, яке:

- націлене на визначення індивідуальних досягнень кожного учня;

- не передбачає порівняння навчальних досягнень різних учнів;
- застосовує зрозумілі критерії оцінювання, за якими оцінюють учня, він стає свідомим учасником процесу оцінювання і навчання;
- забезпечує зворотний зв'язок – отримання інформації про те, чого учні навчилися, а також про те, як учитель реалізував поставлені навчальні цілі;
- визначає вектор навчання: виконавши завдання, учні дізнаються про те, якого рівня вони наразі досягли і в якому напрямку їм потрібно рухатися далі. (Додаток 5)

20. Учитель з метою впровадження формувального оцінювання використовує такі передумови:

- ставить перед учнями виклики у вигляді пошуку причинно-наслідкових зв'язків, розгляду проблемних задач, реалізації проєктів;
- спонукає учнів до самостійного мислення і конструювання відповіді;
- заохочує до обґрунтування думок і способу міркування;
- пропонує чіткі критерії оцінювання;
- формує в учнів розуміння, що будь-яке явище або процес потрібно розглядати всебічно;
- розвиває критичне мислення учнів.

Додаток 6,7

21. У формувальному оцінюванні переважає оцінювання описове, яке спрямовується на індивідуальний прогрес учня.

22. Зміст критеріїв формувального оцінювання вчитель виробляє спільно з учнями до кожної окремої ситуації.

23. Учні можуть залучатися до самооцінювання та взаємооцінювання за визначеними попередньо критеріями.

V. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників гімназії

1. Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». Індикатори оцінювання та методи збору інформації для критеріїв оцінювання визначаються відповідно до Додатку 1. Критерії, індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти «Рекомендацій до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М. В., Горбачов С. І., Заплотинська О. О.) та «Професійного стандарту вчителя» затвердженого МОН від 29.08.2024 №1225 Додаток 2

2. Оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників гімназії передбачає використання методів анкетування, спостереження та інтерв'ю, аналіз документації для збирання інформації і здійснюється членами адміністрації та атестаційної комісії відповідно до розподілу посадових обов'язків з можливим залученням голів методичних об'єднань гімназії.

3. Спостереження за діяльністю педагогічних працівників проводиться впродовж навчального року, включаючи, зокрема, спостереження під час відвідування навчальних занять, на перервах між начальними заняттями, а також огляд класної кімнати, спостереження за організацією взаємодії з учасниками освітнього процесу, в тому числі і з батьками.

4. Атестація педагогічних працівників – це система заходів, спрямованих на всебічне та комплексне оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників.

5. Атестація педагогічних працівників може бути черговою або позачерговою. Педагогічний працівник проходить чергову атестацію не менше одного разу на п'ять років, крім випадків, передбачених законодавством.

6. За результатами атестації визначається відповідність педагогічного працівника займаній посаді, присвоюються кваліфікаційні категорії, педагогічні звання. Перелік категорій і педагогічних звань педагогічних працівників визначається Кабінетом Міністрів України.

7. Рішення атестаційної комісії може бути підставою для звільнення педагогічного працівника з роботи у порядку, встановленому законодавством.

8. Положення про атестацію педагогічних працівників затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти.

9. Один із принципів організації атестації – здійснення комплексної оцінки діяльності педагогічного працівника, яка передбачає забезпечення всебічного розгляду матеріалів з досвіду роботи, вивчення необхідної документації, порівняльний аналіз результатів діяльності впродовж усього періоду від попередньої атестації. Необхідною умовою об'єктивної атестації є всебічний аналіз освітнього процесу у закладі, вивчення думки батьків, учнів та колег вчителя, який атестується тощо.

Визначення рівня результативності діяльності педагога, оцінювання, за якими може стати підставою для визначення його кваліфікаційного рівня, наведено в таблиці у додатку 8.

10. Сертифікація педагогічних працівників – це зовнішнє оцінювання професійних компетентностей педагогічного працівника (у тому числі з педагогіки та психології, практичних вмінь застосування сучасних методів і технологій навчання), що здійснюється шляхом незалежного тестування, самооцінювання та вивчення практичного досвіду роботи.

Сертифікація педагогічного працівника відбувається на добровільних засадах виключно за його ініціативою.

11. Вимоги, критерії та індикатори оцінювання якості педагогічної діяльності.

Вимога 3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти

Критерій 3.1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність

Критерій 3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти

Критерій 3.1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби)

Критерій 3.1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси(електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, вебсайти, блоги тощо)

Критерій 3.1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку

Критерій 3.1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі

Вимога 3.2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників

Критерій 3.2.1. Педагогічні працівники сприяють формуванню, забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами

Критерій 3.2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти

Вимога 3.3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

Критерій 3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства

Критерій 3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок

Критерій 3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці

Вимога 3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

Критерій 3.4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності

Критерій 3.4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти

Форма вивчення – Згідно розділу 3 [«Абетка для директора»](#) с.159-202

22. Вимоги та критерії оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників (Додаток 8)

23. Критерії оцінювання роботи вчителя за кваліфікаційними категоріями

24. Критерії визначення професійного розвитку та підвищення кваліфікації педагогічних працівників (Додаток 9)

VI. Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників гімназії

Критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти визначаються на основі положень наказу Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти». (Додаток 3)

1. Вимога 1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань.

Критерії оцінювання:

1.1.1. У закладі освіти затверджено стратегію його розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

1.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії його розвитку та з урахуванням освітньої програми.

1.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

1.1.4. Керівництво закладу освіти планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання.

2. Вимога 2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм.

Критерії оцінювання:

2.1. Керівництво закладу освіти сприяє створенню психологічно комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію здобувачів освіти, їх батьків, педагогічних та інших працівників закладу освіти та взаємну довіру.

2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацію про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах.

3. Вимога 3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми.

3.2. Керівництво закладу освіти за допомогою системи матеріального та морального заохочення мотивує педагогічних працівників до підвищення якості освітньої діяльності, саморозвитку, здійснення інноваційної освітньої діяльності.

3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

4. Вимога 4. Організація освітнього процесу на засадах людиноцентризму, прийняття управлінських рішень на основі конструктивної співпраці учасників освітнього процесу, взаємодія закладу освіти з місцевою громадою.

Критерії оцінювання:

4.1. У закладі освіти створюються умови для реалізації прав і обов'язків учасників освітнього процесу.

4.2. Управлінські рішення приймаються з урахуванням пропозицій учасників освітнього процесу.

4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування.

4.4. Керівництво закладу освіти сприяє виявленню громадської активності та ініціативи учасників освітнього процесу, їх участі в житті місцевої громади.

4.5. Режим роботи закладу освіти та розклад занять враховують вікові особливості здобувачів освіти, відповідають їх освітнім потребам.

4.6. У закладі освіти створюються умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

5. Вимога 5. Формування та забезпечення реалізації політики академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

5.1. Заклад освіти впроваджує політику академічної доброчесності.

5.2. Керівництво закладу освіти сприяє формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

6. Аналіз виконання вищезазначених вимог директором гімназії забезпечується щорічно у рамках щорічного звіту керівника.

VII. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу в тому числі для спомостійної роботи учнів.

Забезпечення необхідними ресурсами освітнього процесу та підтримка здобувачів освіти в гімназії має відповідати ліцензійним та програмовим вимогам. Гімназія частково забезпечена матеріально-технічною базою. На достатньому рівні створена та функціонує інформаційна база. Гімназія забезпечена навчальними приміщеннями, що необхідні для проведення навчальних занять частково оснащені відповідно до сучасних вимог. Умови навчання постійно приводяться у відповідність до існуючих вимог охорони праці та пожежної безпеки.

Процедурами, що забезпечують наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу у гімназії є:

- забезпечення ефективної кадрової політики (підбір педагогічних та непедагогічних працівників);
- розвиток матеріально-технічної бази гімназії відповідно до фінансування та її ефективне використання;
- використання інформаційних ресурсів;
- забезпечення взаємодії закладу з педагогічними та соціальними партнерами;
- взаємодія з батьками як педагогічними партнерами.

Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу передбачає оптимізацію як внутрішніх, так і зовнішніх ресурсів, розширення взаємодії гімназії з її соціокультурним оточенням; відкритість освітньої установи контактам з іншими освітніми установами, підприємствами, організаціями, референтними групами, що розпоряджаються ресурсами, необхідними для рішення завдань підвищення якості освіти.

Кадрова політика гімназії має забезпечувати підбір і розстановку кадрів, підвищення їхньої кваліфікації, раціональний розподіл праці, створення дієвого механізму розмежування функцій, повноважень та відповідальності між працівниками, а також встановлення єдиних підходів у визначенні їхніх посадових обов'язків та кваліфікаційних вимог, які до них висуваються. Кадрова політика реалізується з дотриманням ліцензійних вимог, вимог трудового законодавства України, інших нормативно-правових документів, що регламентують трудові відносини працівників. Робота з підвищення кваліфікації педагогічних працівників конкретизується у річному плані роботи гімназії.

Планування розвитку матеріально-технічного забезпечення закладу реалізується на основі аналізу потенціалу освітнього середовища, реального стану справ, його відповідності ліцензійним умовам, навчальним програмам, вимогам нормативних документів з питань матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, та здійснюється з дотриманням вимог бюджетного, цивільного, господарського законодавства. Заходи з розвитку матеріально-технічного забезпечення гімназії включаються до Стратегії розвитку закладу та конкретизуються на кожен навчальний рік у річному плані роботи закладу освіти.

Для підвищення якості надання освітніх послуг, в рамках академічної свободи, педагогічні працівники можуть створювати власні та використовувати готові інформаційні освітні ресурси та залучати до їх використання здобувачів освіти. До таких освітніх ресурсів відносять електронні підручники, навчальні відео-, аудіоматеріали, презентації, тести, тренажери, цифрові додатки, а також інші електронні навчальні засоби. Освітні ресурси можуть бути розміщені у спеціалізованих репозитаріях,

індивідуальних учительських блогах тощо. Застосовувані в освітньому процесі інформаційні ресурси мають відповідати санітарним, програмовим, програмним та технологічним вимогам визначеним до них чинним законодавством України.

Взаємодія з батьками, як педагогічними партнерами, є пріоритетним напрямком роботи гімназії. З цією метою у закладі можуть застосовуватись найбільш продуктивні моделі взаємодії: реалізація спільних програм супроводу розвитку дитини у процесі освітньої діяльності, практику спільного обговорення проблем дітей, індивідуальне консультування, формування системи інформування батьків про особливості освітнього процесу, вимоги до рівня підготовленості учнів на різних рівнях навчання, залучення батьків до суспільної оцінки результатів, що досягаються, до процесів освітнього менеджменту й маркетингу.

Умови навчання у гімназії мають забезпечити формування ключових компетентностей як необхідного результату шкільної освіти, а це означає відмова від педагогічних технологій, обмежених лише інформуванням учнів у різних сферах діяльності, актуалізація використання технологій, націлених на практичне освоєння алгоритмів діяльності, їхнє використання у творчій практиці саморозвитку. Це однаково стосується технологій організації як навчальної, так і позанавчальної діяльності учнів.

VIII. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти

ІНФОРМАЦІЙНА СИСТЕМА ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ.

Діяльність гімназії на умовах інформаційної відкритості та комунікації з учасниками освітнього процесу і громадою забезпечується наявністю у закладі майданчиків для інформування учасників освітнього процесу: повідомлення на офіційному сайті закладу (<https://nvs9.info/>) та соціальні мережі гімназії.

Заклад оприлюднює в обов'язковому порядку на офіційному сайті Гімназії №9 Звягельської міської ради:

- статут;
- освітні програми, що реалізуються в закладі, та перелік освітніх компонентів, що передбачені ними;
- річний звіт керівника гімназії про діяльність закладу;
- правила прийому до закладу;
- правила поведінки здобувачів освіти;
- структура та органи управління;
- кадровий склад закладу;
- територія обслуговування, закріплена за закладом освіти його засновником;
- ліцензований обсяг та фактична кількість осіб, які навчаються у закладі;

- наявність вакантних посад, порядок і умови проведення конкурсу на їх заміщення (у разі його проведення);
- матеріально-технічне забезпечення закладу;
- результати моніторингу якості освіти; умови доступності закладу для навчання осіб з особливими освітніми потребами;
- план заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу;
- порядок подання та розгляду (з дотриманням конфіденційності) заяв про випадки булінгу;
- порядок реагування на доведені випадки жорстокого поводження з дітьми та відповідальність осіб, причетних до цього;
- інша інформація, що оприлюднюється за рішенням закладу освіти або на вимогу законодавства; кошторис і фінансовий звіт.

Однією з умов розвитку освіти є запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в управлінську та освітню діяльність закладу освіти.

В закладі впроваджено електронна освітня платформа для взаємодії учителів, учнів, батьків.

У гімназії здійснюється збір, узагальнення, аналіз та використання відповідної інформації для ефективного управління освітнім процесом та іншою діяльністю. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в закладі освіти сприяють електронна система збирання й аналізу інформації.

У закладі створений банк даних (статистика) за результатами освітнього процесу та освітньої діяльності - статистична інформація форм ЗНЗ-1, 83-РВК , АІКОМ.

До основних функцій інформаційних систем у закладі належать: реєстрація документів, розробка та збереження документів в електронному вигляді, направлення документів на розгляд та виконання, контроль проходження та виконання документів, пошук документів за різними параметрами, ведення, підтримку та зберігання будь-яких типів документів, захист від несанкціонованого доступу та управління прав доступу до документів.

ІХ. Інклюзивне освітнє середовище, універсальний дизайн та розумне пристосування

Особам з особливими освітніми потребами освіта надається нарівні з іншими особами, у тому числі шляхом створення належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного забезпечення та забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування, що враховує індивідуальні потреби таких осіб.

Універсальний дизайн закладу створюється на таких принципах:

1. Рівність і доступність використання. Надання однакових засобів для всіх здобувачів освіти для уникнення відособлення окремих учнів.

2. Гнучкість використання: а саме, забезпечення наявності індивідуальних налаштувань і можливостей з урахуванням потреб здобувачів освіти.

3. Просте та зручне використання: дизайн закладу спрямовується на забезпечення простоти та інтуїтивності використання незалежно від досвіду, освіти, мовного рівня та віку здобувача освіти; сприяє ефективному донесенню всієї необхідної інформації до учня незалежно від зовнішніх умов або можливостей його сприйняття.

4. Дизайн спрямовується на зведення до мінімуму можливості виникнення ризиків і шкідливих наслідків випадкових або ненавмисних дій здобувачів освіти.

6. Дизайн розраховується на затрату незначних фізичних ресурсів учнів на мінімальний рівень стомлюваності.

7. Забезпечення наявності необхідного розміру і простору при підході, під'їзді та різноманітних діях, незважаючи на фізичні параметри, стан і ступінь мобільності здобувачів освіти.

У гімназії має бути відсутня будь-яка дискримінація дітей, має забезпечуватися однакове ставлення до всіх здобувачів освіти, через створення спеціальних умов, розумного пристосування та дизайну для дітей з особливими потребами. В ході організації інклюзивного освітнього середовища колектив має забезпечити пристосування гімназії, його загальної освітньої філософії та політики до потреб усіх учнів – як обдарованих дітей, так і тих, які мають особливі потреби.

Процедурами, що забезпечують інклюзивне середовище в гімназії є:

забезпечення організаційних аспектів створення інклюзивних класів;

- налагодження роботи команди психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами: організація роботи, повноваження, оплата праці.
- створення системи освітніх послуг, а саме: адаптація навчальної програми та плану, фізичного середовища, методів і форм навчання, використання чинних у громаді ресурсів, залучення батьків, проведення корекційно-розвиткових занять для учнів з ООП;
- розроблення індивідуальних програм розвитку, навчальних планів учнів з ООП;
- налагодження співпраці з фахівцями (ІРЦ) для надання спеціальних послуг відповідно до потреб дітей;
- організація результативного оцінювання учнів з ООП;
- моніторинг потреб дітей з ООП, матеріально-технічне забезпечення, доступність закладу освіти, його адаптація, створення ресурсної кімнати;
- створення позитивного клімату у шкільному середовищі.

Організаційні аспекти створення інклюзивних класів

Алгоритм створення інклюзивного класу:

1. Батьки дитини з ООП звертаються до закладу освіти, пишуть заяву та додають до неї витяг ІРЦ про комплексну оцінку дитини. В ІРЦ можуть звернутися батьки або інші законні представники дитини, які відчують занепокоєння щодо її розвитку, незалежно, чи в неї є певний діагноз і/або інвалідність. Комплексне оцінювання може проводитися як за ініціативи батьків, так і за рекомендацією педагогів, які працюють у закладі з такою дитиною, але виключно на підставі заяви батьків. Його не можна проводити примусово.
2. Керівник закладу освіти дає подання до органу управління освітою щодо погодження організації інклюзивного навчання в закладі. Якщо дитина вже навчалася в інклюзивному класі, то повторно проходити ІРЦ і писати заяву на відкриття інклюзивного класу перед кожним роком навчання не потрібно.
3. Орган управління освітою дає лист-погодження або наказ про це.
4. За необхідності в штатний розпис закладу вносяться зміни, наприклад, вводяться додаткові ставки асистентів вчителів чи вчителів-дефектологів.
5. Керівник закладу освіти видає наказ щодо створення класу або класів з інклюзивним навчанням, щодо затвердження положення про команду психолого-педагогічного супроводу в закладі освіти, про склад цієї команди. Якщо фахівці, які працюють із дитиною з ООП в школі, не бачать прогресу або не впевнені, що витяг ІРЦ правильний і, на їхню думку, потрібно проводити інші корекційно-розвиткові заняття або в іншій кількості, то самостійно ці зміни команда психолого-педагогічного супроводу ввести не може. Для цього потрібно спрямувати батьків на повторне комплексне психолого-педагогічне оцінювання розвитку дитини до ІРЦ.
6. Для учнів з ООП, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах, на підставі письмового звернення батьків (інших законних представників) можуть створюватися інклюзивна або спеціальна група продовженого дня, відповідно до чинного законодавства.

Команда психолого-педагогічного супроводу

Організацію інклюзивного навчання в гімназії здійснює команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП. Відповідно до Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу. На підставі нього керівник розробляє положення про команду психолого-педагогічного супроводу.

Відповідно до висновку ІРЦ, результатів психолого-педагогічного вивчення дитини командою супроводу, протягом перших 2-х тижнів від початку освітнього процесу команда створює індивідуальну програму розвитку дитини (ІПР), яка погоджується з батьками та затверджується керівником.

Якщо дітей з ООП в закладі багато, то доцільно скласти розклад засідань команди супроводу, щоби він був зручним для батьків і всіх членів команди.

Щоб засідання команди супроводу було ефективним, на нього запрошуються фахівців з ІРЦ, для отримання докладних рекомендацій про розроблення ІПР та особливості організації інклюзивного навчання.

Засідання команди відбувається в робочий час учасників, рішення ухвалюється колегіально й оформлюється у вигляді протоколу.

Для коригування та визначення прогресу розвитку дитини команда супроводу переглядає індивідуальну програму розвитку протягом навчального року. Крім організаційного засідання має бути ще мінімум два. Переважно, вони відбуваються наприкінці першого семестру та наприкінці навчального року. Але за потреби зустрічі можуть відбуватися.

У склад команди супроводу входять дві категорії працівників – постійні учасники та залучені фахівці.

Постійні учасники:

- адміністратор (або директор, або його заступник);
- класний керівник;
- вчителі-предметники;
- асистент вчителя;
- практичний психолог;
- соціальний педагог;
- батьки та інші законні представники дитини.

Залучені фахівці:

- медичний працівник закладу освіти;
- лікар;
- асистент дитини;
- дефектолог;
- спеціалісти системи соціального захисту населення, служби в справах дітей тощо.

Основну відповідальність за навчання дитини з ООП в інклюзивному класі несе вчитель. Асистент вчителя не повинен перебирати на себе всі обов'язки, а лише робити з учителем те, що потрібно.

Корекційно-розвиткові заняття

Корекційно-розвиткові заняття організуються відповідно до Порядку затвердженого КМУ, з врахуванням нозологій дитини та рекомендацій ІРЦ. Корекційно-розвиткові заняття можуть бути груповими або індивідуальними. Під час групових занять має бути 2-6 дітей. Тривалість групових занять – 35-40 хвилин. Тривалість індивідуальних занять 20-25 хвилин.

В індивідуальній програмі розвитку зазначається кількість годин та напрями корекційно-розвиткових занять, визначенні ІРЦ. Години корекційно-розвиткових занять не враховують під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження на учнів з ООП.

Якщо дитина пропустила багато навчальних днів із поважної причини, то для виконання освітньої програми можна прописувати індивідуальну освітню траєкторію. У такому разі можливо проводити корекційно-розвиткові заняття під час канікул, якщо це узгоджено з батьками. Організація інклюзивного освітнього процесу не має призводити до перевантаження учнів.

Індивідуальна програма розвитку

ІПР має відповідати вимогам визначеним Міністерством освіти і науки України.

- **До структури ІПР включаються:**
- інформація про період виконання;
- відомості про особливості розвитку учнів;
- наявний рівень знань і вмінь учня;
- додаткові освітні та соціальні потреби учня;
- психолого-педагогічна допомога;
- характеристика учня;
- навчальні предмети;
- адаптація;
- індивідуальний навчальний план;
- джерела інформації під час розроблення ІПР;
- узгодження ІПР;
- план консультування батьків;
- моніторинг стану розвитку учня та його навчальних досягнень.

Команда супроводу ухвалює рішення щодо адаптації або модифікації навчальної програми і прописує це в ІПР. За потреби цей документ змінюється, залежно від того, як проходить робота з дитиною з ООП.

У розробленні цього документу беруть участь батьки дитини.

Умови ефективності ІПР:

- містяться всі необхідні складники, які допоможуть адаптувати освітнє
- середовище до потреб дитини з ООП;
- довгострокові цілі й короткотермінові завдання чітко пов'язані між собою; використані рекомендації ІРЦ.

Індивідуальний навчальний план

Індивідуальний навчальний план складають, якщо про це зазначено у витягу ІРЦ. У ньому вказується наявність або відсутність особливих освітніх потреб, рекомендована освітня програма, індивідуальний навчальний план. ІПН складає адміністратор (директор або його заступник із навчально-виховної роботи). Він робиться на основі типових освітніх програм в закладі освіти.

Оцінювання учнів з ООП

Дітей з ООП оцінюють за критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти, але оцінювання проводять за обсягом і характером матеріалу, визначеним ІПР. Найбільші відмінності в критеріях оцінювання – в учнів з інтелектуальними порушеннями, навчальні програми для них специфічні. Проте для них також доцільно застосовувати 12-бальне оцінювання.

Відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання в ЗЗСО, система оцінювання навчальних досягнень дітей з ООП має бути стимулюючою. Передусім, потрібно враховувати позитивну динаміку в змінах діяльності дитини, а не невдачі. Специфіка ще в тому, що більше уваги варто звертати не на кількісний показник, а на якісний. Для оцінювання й мотивації дітей можна використовувати портфоліо. Проте, такий спосіб не завжди ефективний, найбільший ефект він має, наприклад, якщо дитина не розмовляє.

Оцінюючи дітей з ООП за 12-бальною системою варто пам'ятати, що рівні навчальних досягнень будуть однаковими із загальними критеріями – високий, достатній, середній, початковий, а критерії оцінювання учнів з типовим та з порушеним психо-фізичним розвитком будуть різними. Аби в класі не виникало суперечок та запитань, вчитель попередньо проговорює з батьками інших дітей та з самими дітьми, що ці діти оцінюються за своїми критеріями. Можливо, навіть прописати ці критерії й додати їх до ІПР.

У разі потреби, команда психолого-педагогічного супроводу може прописати критерії оцінювання дитини з ООП та розробити свій бланк свідоцтва досягнень учня початкових класів і прикріпити до ІПР, якщо наявний для всіх учнів не відповідає наявним досягненням конкретної дитини.

Учні з інтелектуальними порушеннями можуть навчатись в інклюзивних класах лише до кінця 9 класу. Згідно чинного законодавства учням із порушеннями розумового розвитку видається свідоцтво про базову загальну середню освіту за спеціальною програмою. Учням із помірними інтелектуальними порушеннями – довідка про закінчення повного курсу навчання за спеціальною програмою.

Критерії успішної побудови інклюзивного освітнього середовища:

- діти почуваються потрібними, бажаними, стають самостійнішими;
- змінюються поведінка, ставлення до навчання та оточення;
- діти успішно адаптуються в колективі, у них з'являються нові друзі, зникає відчуття ізоляції;
- відбуваються швидкі та помітні зміни в розвитку;
- діти значно удосконалюють свої вміння й навички, намагаються краще читати, писати, малювати (це простежується в дитячих роботах);
- навчаються у ровесників соціального досвіду;

- здорові діти нагромаджують позитивний досвід взаємодії;
- усі діти сприймають один одного як рівних;
- здорові діти стають добрішими, милосерднішими;
- забезпечується співпраця, співпереживання, співдружність;
- діти з особливими потребами починають почуватися комфортно;
- педагоги мають додаткові можливості розвинути та продемонструвати свою педагогічну майстерність і творчість.

Х. Механізми реалізації внутрішньої системи забезпечення якості освіти

Механізми реалізації ВСЗЯО передбачають здійснення періодичного оцінювання компонентів закладу за напрямками оцінювання відповідальними керівниками груп призначеними наказом директора гімназії на основі визначених методів збору інформації та відповідного інструментарію

Отримана інформація узагальнюється, відповідний компонент оцінюється, після чого зазначені матеріали передаються дирекції закладу для прийняття відповідного управлінського рішення щодо удосконалення якості освіти в гімназії.

Компоненти напряму оцінювання.

До них віднесено (відповідно до наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти»):

- освітнє середовище закладу освіти (облаштування території, стан приміщення закладу, дотримання повітряно-теплового режиму, стан освітлення, прибирання приміщень, облаштування та утримання туалетів, дотримання питного режиму тощо);
- система оцінювання здобувачів освіти (оприлюднення критеріїв, правил та процедур оцінювання навчальних досягнень, здійснення аналізу результатів навчання учнів, впровадження системи формуального оцінювання тощо);
- педагогічна діяльність педагогічних працівників (формування та реалізація індивідуальних освітніх траєкторій учнів, використання інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі, розвиток педагогіки партнерства тощо);
- управлінські процеси закладу освіти (стратегія розвитку закладу, здійснення річного планування відповідно до стратегії, підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо).

3. Відповідальні за оцінювання. Ними є не тільки члени адміністрації гімназії, а й представники колективу, громадських організацій закладу.

4. Методи збору інформації та інструментарій.

- аналіз документів;
- опитування;

- спостереження;
- електронна система Evalued

5. Форми узагальнення інформації. До інформації, яку має надати відповідальна особа після завершення процедури оцінювання, віднесено аналітичну довідку, письмовий звіт, усний звіт, доповідну записку, акт тощо.

6. Рівень оцінювання. Рівень оцінювання як обов'язковий елемент механізму передбачає визначення рівня оцінювання: перший (високий); другий (достатній); третій (вимагає покращення); четвертий (низький).

7. Управлінське рішення. Управлінське рішення приймається на основі аналізу отриманої інформації у вигляді наказу, рішення педагогічної ради, ради закладу, розпорядження, вказівки, письмового доручення, припису, інструкції, резолюції тощо і спрямовано на вдосконалення якості освіти в закладі.

8. В кінці кожного навчального року дані узагальнюються у формі самооцінювання і слугують базою для планування роботи на наступний навчальний рік.

У системі самооцінювання в гімназії використовується підхід, що синхронізується із системою оцінювання інституційного аудиту. Це дає змогу використати під час самооцінювання критерії та індикатори, що застосовуються під час проведення інституційного аудиту закладів освіти.

Самооцінювання проводиться за 4 напрямками (освітнє середовище, система оцінювання результатів навчання учнів, педагогічна діяльність педагогічних працівників, управлінські процеси ЗО) і 15 вимогами, використовуючи 52 критерії та 99 індикаторів, що представлені в Додатку 1 до Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти «Критерії та індикатори оцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти та внутрішньої системи забезпечення якості освіти (у сфері загальної середньої освіти)».

Відповідно до зазначеного Порядку рівнями оцінювання є: високий (4 б.); достатній (3 б.); вимагає покращення (2 б.); низький рівень (1 б.)

Для оцінювання освітніх і управлінських процесів достатньо спочатку знайти значення індикаторів, на їхній основі – критеріїв, а потім оцінити вимоги й напрями.

XI. Заключні положення

11. Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти схвалюється Педагогічною радою, яка має право вносити в нього зміни та доповнення і затверджується керівником закладу.

9.2. Система та механізми забезпечення академічної доброчесності визначається спеціальним Положенням про академічну доброчесність, схваленим педагогічною радою.

- 9.3. Дія Положення поширюється на педагогічних працівників, здобувачів освіти, інших учасників освітнього процесу.
- 9.4. Адміністрація забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.
- 9.5. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до Педагогічної ради гімназії та вводяться в дію наказом директора.

Використані джерела:

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про повну загальну середню освіту».
3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. №988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року».
4. https://mon.gov.ua/storage/app/media/Serpneva%20conferentcia/2019/posibn_iki/abetka%20dlya%20directora.pdf «Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти» (Бобровський М. В., Горбачов С. І. Заплотинська О. О.
5. Методичні рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти Житомирського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (Пастовенський О.В., Вдовенко Ю.В. та ін.)
6. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Вимоги; ДСТУ ISO 9000:2015 Системи управління якістю.
7. Наказ Міністерства освіти і науки України від 30.11.2020 № 1480 «Про затвердження методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах загальної середньої освіти».
8. Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».
9. Наказ Державної служби якості освіти України від 01.03.2019 № 01-11/9 «Про затвердження Методики експертного оцінювання професійних компетентностей учасників сертифікації».
10. <http://inter4.zp.ua/parent/view/akademichna-dobrochesnist>
11. Пастовенський О. В. «Педагогічна Житомирщина», 2022р.
«Самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу освіти»

КРИТЕРІЇ, ПРАВИЛА І ПРОЦЕДУРИ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ
ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ (Нормативна база)

I. Критерії, правила і процедури оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти

1.1. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти (наказ МОНМС від 13.04.2011 р. № 329) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0566-11#Text>

1.2. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 1-4 класів (наказ МОНУ №813 від 13.07.2021р) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0813729-21#Text>

1.3. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів 5-9 класів НУШ (наказ МОНУ №1093 від 02.08.2024р) Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1093729-24#Text>

1.4. Орієнтовні вимоги оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти: наказ МОНУ №1222 від 21.08.2013 року. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1222729-13/stru>

1.5. Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти (наказ МОН №371 від 05.05.2008 р.). Режим доступу: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS7508>

Критерії, правила і процедури оцінювання діяльності педагогічних працівників закладу

II. Критерії, правила і процедури оцінювання діяльності педагогічних працівників закладу

2.1. Підвищення кваліфікації педпрацівників (Постанова КМУ №800 від 21.08.2019р., наказ МОН №36 від 15.01.2018 р. «Прозатвердження Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти»)

2.2. Сертифікація педагогічних працівників (Положення “Про сертифікацію педагогічних працівників”, затвержене Постановою КМУ №1190 від 27.12.2018р.)

2.3. Професійний стандарт за професіями "Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти", "Вчитель закладу загальної середньої освіти", "Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)" (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 23.12.2020 № 2736-20)

Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти» Наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 р. № 1225 затверджено

III. Критерії, правила і процедури оцінювання діяльності керівника закладу

3.1. Повноваження керівника закладу освіти (стаття 26 ЗУ «Про освіту»)

3.2. Положення про атестацію педагогічних працівників (наказ МОН України

Види оцінювання навчальних досягнень

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти і науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу.

**ОРІЄНТОВНА РАМКА оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів
закладів загальної середньої освіти**

Рівень результатів навчання	Характеристика рівня результатів навчання учня/учениці
Високий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивно-творчому рівні реалізації навчальної діяльності у змінених з певним ускладненням (стосовно типової) навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх та взаємопов'язані з ними об'єкти; характеризує об'єкти, визначає їх спільні й відмінні ознаки, властивості; установлює причиново-наслідкові зв'язки між об'єктами; класифікує об'єкти;</p> <p>застосовує й комбінує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну додаткову інформацію з доступних джерел, узагальнює її; оцінює достовірність інформації; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему, діаграму) / текстову; прогнозує можливий результат, пропонує/випробовує різні способи виконання завдання; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань, і пропонує відповіді на них; підтримує дискусію щодо способів та результатів виконання завдань; співвідносить результати виконання завдань з припущеннями, робить висновок про досягнення результатів; обґрунтовує способи виконання завдань та їх результати; аналізує й оцінює їх, самостійно визначає раціональний спосіб/способи подолання виявленого утруднення, планує подальші навчальні дії</p>
Достатній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на продуктивному рівні реалізації навчальної діяльності в аналогічних типовим навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій:</p> <p>визначає самостійно об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; називає самостійно істотні ознаки об'єктів, визначає спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів; угрупує об'єкти; установлює причиновонаслідкові зв'язки між об'єктами;</p> <p>застосовує для досягнення результатів завдань набуті складники компетентностей;</p> <p>знаходить за власною ініціативою необхідну інформацію; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю, схему)/текстову;</p> <p>пояснює спосіб/способи виконання навчальних дій; дотримується послідовності пояснення; за потреби ставить запитання, що стосуються об'єктів завдань; ілюструє розуміння прикладами;</p> <p>контролює дотримання алгоритму дій, перевіряє результати виконання завдань можливими способами, робить висновок про досягнення результатів; визначає утруднення/помилки, знаходить</p>

	спосіб подолання виявленого утруднення за наданими орієнтирами, самостійно виправляє помилки
Середній	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на репродуктивному рівні реалізації навчальної діяльності у типових навчальних ситуаціях за допомогою таких навчальних дій: визначає об'єкти, про які йдеться в завданнях, називає їх; для досягнення результату потребує уточнень завдання;</p> <p>називає істотні ознаки об'єктів, установлює спільні й відмінні ознаки, властивості об'єктів, утворює об'єкти відповідно до умови за наданими орієнтирами/уточненнями в процесі діалогу з учителем/однокласниками;</p> <p>відтворює навчальні дії за алгоритмом/схемою, водночас потребує роз'яснень для досягнення результату;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованих джерелах; перетворює почуту/побачену/прочитану інформацію у графічну (малюнок, таблицю)/текстову за зразками/за допомогою вчителя; коментує навчальні дії короткими реченнями з опорою на орієнтири (пам'ятку, зразок тощо); наводить приклади; перевіряє спосіб і результат виконання завдань за зразком, констатує правильність/неправильність результату; визначає утруднення/помилки, долає виявлене утруднення / виправляє помилки з допомогою вчителя/однокласників.</p>
Початковий	<p>Учень/учениця виконує навчальні завдання на рівні копіювання зразків після детального кількарядового їх пояснення учителем за допомогою таких навчальних дій: розпізнає і називає об'єкти, про які йдеться в завданнях, за наданими орієнтирами;</p> <p>називає окремі ознаки об'єктів;</p> <p>відтворює окремі операції навчальних дій для досягнення результату, зокрема копіює зразок;</p> <p>знаходить інформацію у запропонованому джерелі за наданим орієнтиром (малюнком, ключовим словом, порядковим номером речення тощо); відтворює частини почутої/побаченої/прочитаної інформації усно / за допомогою малюнка;</p> <p>коментує окремі операції короткими репліками на основі запропонованих запитань; співвідносить результат виконання завдання із зразком; констатує за підказкою правильність/неправильність результату</p>

ЗАГАЛЬНІ КРИТЕРІЇ

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти
відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти

Рі ве нь	Ба л	Загальна характеристика
П о ч а т к о в н й	1	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – сприймає і розпізнає інформацію, отриману від учителя (інших осіб); відповідає на прості запитання за змістом почутого / прочитаного, припускається суттєвих змістових і логічних помилок; – виконує частину простих завдань / навчальних дій за наданим зразком з допомогою вчителя; – передає інформацію, намагається висловлювати свої думки, використовуючи короткі однотипні фрази.
	2	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює незначну частину інформації, отриману від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на прості запитання; припускається змістових і логічних помилок; – виконує прості завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; показує свою зацікавленість до ідей, висловлених іншими. – комунікує з іншими за потреби, використовує прості однотипні фрази.
	3	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює частину інформації, отриманої від учителя або із запропонованих джерел; знаходить у почутому / прочитаному часткові відповіді на запитання; припускається незначних змістових і логічних помилок; – виконує завдання / навчальні дії за наданим зразком з допомогою вчителя; долучається до роботи в групі. – висловлює свої думки простими фразами/ реченнями; просить надати зворотний зв'язок щодо ступеня розуміння та сприйняття запропонованого.
С е р е д п і й	4	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – відтворює за зразком основну інформацію, отриману із запропонованих джерел; висловлює свої думки, використовуючи отриману інформацію; може пояснити окремі поняття/терміни/навчальні дії; – виконує завдання /навчальні дії за зразком під керівництвом учителя; виконує обов'язки, розподілені в групі; – використовує прості фрази / речення; сприяє спілкуванню та може надати пояснення у межах запропонованої теми.
	5	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовує частково основну інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; знаходить у почутому/прочитаному відповіді на прості запитання; може пояснити основні поняття / явища /навчальні дії;

		<ul style="list-style-type: none"> – виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом, за потреби звертаючись по допомогу; розпізнає проблемні ситуації з допомогою вчителя; виконує завдання в групі відповідно до своєї ролі; – підтримує спілкування в межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
	6	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – застосовує інформацію, отриману від учителя або із запропонованих джерел, для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; розуміє і пояснює основні поняття / явища/ навчальні дії, наводить прості приклади; – виконує навчальні дії за запропонованим алгоритмом самостійно; розпізнає проблемні ситуації і висловлює припущення щодо розв'язання їх з допомогою вчителя; виконує спільне завдання в групі відповідно до визначених обов'язків та своєї ролі; – спілкується у межах запропонованої теми, використовує прості фрази / речення.
Д о с т а т п і й	7	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – знаходить у запропонованих джерелах потрібну інформацію для виконання навчальних завдань і вирішення проблемних ситуацій; відповідає на окремі запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший за зразком; наводить окремі аргументи й приклади на підтвердження висловленої думки; – виконує репродуктивні й частково-пошукові види навчальної діяльності за запропонованим алгоритмом або в співпраці з однокласниками; розпізнає проблемні ситуації, розв'язує їх відомим способом з допомогою вчителя; співпрацює в групі, виконуючи навчальні завдання. – долучається до спілкування в межах запропонованої теми та визначає завдання через поставлені запитання.
	8	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізує інформацію, отриману з обраних джерел, зіставляє, порівнює та групує її за заданою ознакою; вирізняє проблемні ситуації, відповідає на запитання за опрацьованою інформацією; перетворює один вид інформації в інший; наводить певні аргументи, доповнює думку/відповіді однокласників; – виконує окремі пошукові, дослідницькі та/або творчі навчальні дії, розв'язує проблемні ситуації відомими способами з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи навчальні завдання, визначає свої завдання в груповій роботі; – запрошує до спілкування, чітко формулюючи питання та пріоритети для обговорення та у межах запропонованої теми.
	9	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – аналізує інформацію, отриману з різних джерел; вирізняє проблемні ситуації; добирає прийнятний із запропонованих способів для її уяочнення й візуалізації; наводить аргументи та доречні приклади щодо висловленої думки; – виконує пошукові (дослідницькі) та творчі завдання; розв'язує проблемні ситуації засвоєними раніше способами, пропонує нові способи розв'язання з опосередкованою допомогою вчителя; активно співпрацює з іншими, виконуючи типові та нетипові завдання. – ініціює спілкування та обмінюється інформацією у межах запропонованої теми.

В и с о к и й	10	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – виокремлює істотну й потрібну інформацію, отриману із різних самостійно вибраних джерел; вирізняє проблемні ситуації, оцінює інформацію за заданими критеріями; ставить запитання; встановлює логічні зв'язки між об'єктами, фактами, явищами; – застосовує здобуті знання й практичні вміння в різних навчальних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, пропонує кілька способів розв'язання проблемної ситуації самостійно, у парі або групі; – розвиває ідеї/думки учасників спілкування в межах запропонованої теми та намагається укласти їх у цілісну логічну лінію, розглядаючи різні сторони проблеми.
	11	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – узагальнює інформацію, отриману з різних джерел, оцінює її за визначеними критеріями; знаходить інформацію й аналізує її; висловлює власну позицію, аргументує її, робить висновки; – застосовує здобуті знання й практичні вміння в нестандартних ситуаціях; здійснює різні види діяльності, аналізує власні навчальні дії самостійно, у парі або групі; конструктивно взаємодіє у групі; – узагальнює головний зміст почутого під час спілкування у межах запропонованої теми; обирає оптимальний спосіб взаємодії з іншими для вирішення спільних навчальних завдань.
	12	<p><i>Учень / учениця:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – оцінює отриману інформацію, отриману з різних джерел, порівнює та зіставляє її; використовує усвідомлену інформацію в різних ситуаціях; – застосовує здобуті знання й практичні вміння, усвідомлює ризики і прогнозує наслідки; здійснює різні види діяльності самостійно, у парі або групі; аналізує власні навчальні дії, планує свій подальший навчальний поступ; ініціює, планує та організує співпрацю в групах для досягнення навчальних цілей, виконання дослідницьких / творчих завдань; – виступає посередником у спілкуванні у межах запропонованої теми, демонструє толерантність до різних точок зору і надає роз'яснення за потреби іншим учасникам.

ВИМОГИ ДО ОBOB'ЯЗKOBИХ РЕЗУЛЬТАТИВ НАВЧАННЯ З УРАХУВАННЯМ
КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО НАВЧАННЯ, В ОСНОВУ ЯКОГО
ПОКЛАДЕНО КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

- Метою навчання є сформовані компетентності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:
1. Вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
 2. Здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
 3. Математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
 4. Компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;
 5. Інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, юкола, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
 6. Екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7. Інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційнокомунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
8. Навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
9. Громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
10. Культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
11. Підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Додаток 8

Критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної діяльності педагогічних працівників закладу

Визначаються на основі положень наказу МОН України від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти».

Вимога 1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Критерії оцінювання:

- 1.1. Педагогічні працівники планують свою діяльність, аналізують її результативність.
- 1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти.
- 1.3. Педагогічні працівники беруть участь у формуванні та реалізації індивідуальних освітніх траєкторій для здобувачів освіти (за потреби).
- 1.4. Педагогічні працівники створюють та/або використовують освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо).
- 1.5. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.
- 1.6. Педагогічні працівники використовують інформаційно комунікаційні технології в освітньому процесі.

Вимога 2. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників.

Критерії оцінювання:

- 2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації, у тому числі щодо методик роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.
- 2.2. Педагогічні працівники здійснюють інноваційну освітню діяльність, беруть участь у освітніх проектах, залучаються до роботи як освітні експерти.

Вимога 3. Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти.

Критерії оцінювання:

- 3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства.
- 3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотній зв'язок.
- 3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці.

Вимога 4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності.

Критерії оцінювання:

- 4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності.
- 4.2. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти.

Процедура оцінювання педагогічної діяльності педагогічного працівника включає в себе атестацію та сертифікацію.

Критерії оцінювання роботи вчителя

I. Професійний рівень діяльності вчителя

Кваліфікаційні категорії			
Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Знання теоретичних і практичних основ предмета	Відповідає загальним вимогам, що висуваються до вчителя. Має глибокі знання зі свого предмета	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя першої кваліфікаційної категорії. Має глибокі та різнобічні знання зі свого предмета й суміжних дисциплін	Відповідає вимогам, що висуваються до вчителя вищої кваліфікаційної категорії. Має глибокі знання зі свого предмета і суміжних дисциплін, які значно перевищують обсяг програми
2. Знання сучасних досягнень у методиці	Слідкує за спеціальною і методичною літературою; працює за готовими методиками й програмами навчання; використовує прогресивні ідеї минулого і сучасності; уміє самостійно розробляти методику викладання	Володіє методиками аналізу навчально-методичної роботи з предмета; варіює готові, розроблені іншими методиками й програми; використовує програми й методики, спрямовані на розвиток особистості, інтелекту вносить у них (у разі потреби) корективи	Володіє методами науково дослідницької, експериментальної роботи, використовує в роботі власні оригінальні програми й методики
3. Уміння аналізувати свою діяльність	Бачить свої недоліки, прогалини і прорахунки в роботі, але при цьому не завжди здатний встановити причини їхньої появи. Здатний домагатися змін на краще на основі самоаналізу, однак покращення мають нерегулярний характер і поширюються лише на окремі ділянки роботи	Виправляє допущені помилки і посилює позитивні моменти у своїй роботі, знаходить ефективні рішення. Усвідомлює необхідність систематичної роботи над собою і активно включається в ті види діяльності, які сприяють формуванню потрібних якостей	Прагне і вміє бачити свою діяльність збоку, об'єктивно й неупереджено оцінює та аналізує її, виділяючи сильні і слабкі сторони. Свідомо намічає програму самовдосконалення, її мету, завдання, шляхи реалізації
4. Знання нових педагогічних концепцій	Знає сучасні технології навчання й виховання; володіє набором варіативних методик і педагогічних технологій; здійснює їх вибір і застосовує відповідно до інших умов	Уміє демонструвати на практиці високий рівень володіння методиками; володіє однією із сучасних технологій розвиваючого навчання; творчо користується технологіями й програмами	Розробляє нові педагогічні технології навчання й виховання, веде роботу з їх апробації, бере участь у дослідницькій, експериментальній діяльності

5. Знання теорії педагогіки й вікової психології учня	Орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання, але рідко застосовує їх у своїй практичній діяльності. Здатний приймати рішення в типових ситуаціях	Вільно орієнтується в сучасних психолого-педагогічних концепціях навчання й виховання, використовує їх як основу у своїй практичній діяльності. Здатний швидко -й підсвідомо обрати оптимальне рішення	Користується різними формами психолого-педагогічної діагностики й науково обґрунтованого прогнозування. Здатний передбачити розвиток подій і прийняти рішення в нестандартних ситуаціях
---	---	--	---

II. Результативність професійної діяльності вчителя

Критерії	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
1. Володіння способами індивідуалізації навчання	Враховує у стосунках з учнями індивідуальні особливості їхнього розвитку, здійснює диференційований підхід з урахуванням темпів розвитку, нахилів та інтересів, стану здоров'я. Знає методи діагностики рівня інтелектуального й особистісного розвитку дітей	Уміло користується елементами, засобами діагностики і корекції індивідуальних особливостей учнів під час реалізації диференційованого підходу. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей. Уміє тримати в полі зору «сильних», «слабких» і «середніх» за рівнем знань учнів; працює за індивідуальними планами з обдарованими і слабкими дітьми
2. Уміння активізувати пізнавальну діяльність учнів	Створює умови, що формують мотив діяльності. Уміє захопити учнів своїм предметом, керувати колективною роботою, варіювати різноманітні методи й форми роботи. Стійкий інтерес до навчального предмета і висока пізнавальна активність учнів поєднується з не дуже ґрунтовними знаннями, з недостатньо сформованими навичками учіння	Забезпечує успішне формування системи знань на основі самоуправління процесом учіння. Уміє цікаво подати навчальний матеріал, активізувати учнів, збудивши в них інтерес до особистостей самого предмета; уміло варіює форми і методи навчання. Міцні, ґрунтовні знання учнів поєднуються з високою пізнавальною активністю і сформованими навичками	Забезпечує залучення кожного школяра до процесу активного учіння. Стимулює внутрішню (мислительну) активність, пошукову діяльність. Уміє ясно й чітко викласти навчальний матеріал; уважний до рівня знань усіх учнів. Інтерес до навчального предмета в учнів поєднується з міцними знаннями і сформованими навичками
3. Робота з розвитку в учнів загально навчальних вмінь і навичок	Прагне до формування навичок раціональної організації праці	Цілеспрямовано й професійно формує в учнів уміння й навички раціональної організації навчальної праці (самоконтроль у навчанні, раціональне планування навчальної праці, належний темп читання, письма, обчислень). Дотримується єдиних вимог щодо усного і писемного мовлення: оформлення письмових робіт учнів у зошитах, щоденниках (грамотність, акуратність, каліграфія)	

4. Рівень навченості учнів	Забезпечує стійкий позитивний результат, ретельно вивчає критерії оцінювання, користується ними на практиці; об'єктивний в оцінюванні знань учнів	Учні демонструють знання теоретичних і практичних основ предмета; показують хороші результати за наслідками зрізів, перевірних робіт, екзаменів	Учні реалізують свої інтелектуальні можливості чи близькі до цього; добре сприймають, засвоюють і відтворюють пройдений навчальний матеріал, демонструють глибокі, міцні знання теорії й навички розв'язування практичних завдань, здатні включитися в самостійний пізнавальний пошук
----------------------------	---	---	---

III. Комунікативна культура

<i>Критерії</i>	<i>Спеціаліст другої категорії</i>	<i>Спеціаліст першої категорії</i>	<i>Спеціаліст вищої категорії</i>
1. Комунікативні й організаторські здібності	Прагне до контактів з людьми. Не обмежує коло знайомих; відстоює власну думку; планує свою роботу, проте потенціал його нахилів не вирізняється високою стійкістю	Швидко знаходить друзів, постійно прагне розширити коло своїх знайомих; допомагає близьким, друзям; проявляє ініціативу в спілкуванні; із задоволенням бере участь в організації громадських заходів; здатний прийняти самостійне рішення в складній ситуації. Усе виконує за внутрішнім переконанням, а не з примусу. Наполегливий у діяльності, яка його приваблює	Відчуває потребу в комунікативній і організаторській діяльності; швидко орієнтується в складних ситуаціях; невимушено почувається в новому колективі; ініціативний, у важких випадках віддає перевагу самостійним рішенням; відстоює власну думку й домагається її прийняття. Шукає такі справи, які б задовольнили його потребу в комунікації та організаторській діяльності
2. Здатність до співпраці з учнями	Володіє відомими в педагогіці прийомами переконливого впливу, але використовує їх без аналізу ситуації	Обговорює й аналізує ситуації разом з учнями і залишає за ними право приймати власні рішення. Уміє сформулювати громадську позицію учня, його реальну соціальну поведінку й вчинки, світогляд і ставлення до учня, а також готовність до подальших виховних впливів учителя	Веде постійний пошук нових прийомів переконливого впливу й передбачає їх можливе використання в спілкуванні. Виховує вміння толерантно ставитися до чужих поглядів. Уміє обґрунтовано користуватися поєднанням методів навчання й виховання, що дає змогу досягти хороших результатів при оптимальному докладанні розумових, вольових та емоційних зусиль учителя й учнів
3. Готовність до співпраці з колегами	Володіє адаптивним стилем поведінки, педагогічного спілкування; намагається створити навколо себе доброзичливу обстановку співпраці з колегами	Намагається вибрати стосовно кожного з колег такий спосіб поведінки, де найкраще поєднується індивідуальний підхід з утвердженням колективістських принципів моралі	Неухильно дотримується професійної етики спілкування; у будь-якій ситуації координує свої дії з колегами

4. Готовність до співпраці з батьками	Визначає педагогічні завдання з урахуванням особливостей дітей і потреб сім'ї, систематично співпрацює з батьками	Залучає батьків до діяльності; спрямованої на створення умов, сприятливих для розвитку їхніх дітей; формує в батьків позитивне ставлення до оволодіння знаннями педагогіки й психології	Налагоджує контакт із сім'єю не тільки тоді, коли потрібна допомога батьків, а постійно, домагаючись відвертості, взаєморозуміння, чуйності
5. Педагогічний такт	Володіє педагогічним тактом, а деякі його порушення не позначаються негативно на стосунках з учнями	Стосунки з дітьми будує на довірі, повазі, вимогливості, справедливості	
6. Педагогічна культура	Знає елементарні вимоги до мови, специфіку інтонацій у мовленні, темпу мовлення дотримується не завжди	Уміє чітко й логічно висловлювати думки в усній, письмовій та графічній формі. Має багатий словниковий запас, добру дикцію, правильну інтонацію	Досконало володіє своєю мовою, словом, професійною термінологією
7. Створення комфортного мікроклімату	Глибоко вірить у великі можливості кожного учня. Створює сприятливий морально-психологічний клімат для кожної дитини	Наполегливо формує моральні уявлення, поняття учнів, виховує почуття гуманності, співчуття, жалю, чуйності. Створює умови для розвитку талантів, розумових і фізичних здібностей, загальної культури особистості	Сприяє пошуку, відбору і творчому розвитку обдарованих дітей

